

INTERVIURI - Despre justiție și judecători

Interviuri cu scriitorii italieni Stefano Benni, Giuseppe Conte și Erri de Luca

Stefano Benni

Stefano Benni este un scriitor, umorist, ziarist, scenograf, poet și dramaturg italian. Este autorul unor romane și antologii de povestiri de succes, precum *Bar Sport*, *Elianto*, *Terra!*, *La compagnia dei celestini*, *Baol*, *Comici spaventati guerrieri*, *Saltatempo*, *Margherita Dolcevita*, *Spiriti*, *Il bar sotto il mare* și *Pane e tempesta*. A colaborat cu săptămânalele *L'Espresso* și *Panorama*, cu publicațiile satirice *Cuore* și *Tango*, publicațiile lunare *Il Mago* și *Linus*, cotidienele *La Repubblica* e *Il manifesto*. În 1989 a regizat filmul *Musica per vecchi animali*, alături de Umberto Angelucci, film inspirat din romanul său *Comici spaventati guerrieri*, având ca actori în rolurile principale pe Dario Fo, Paolo Rossi și Viola Simoncioni. Romanele și povestirile sale sunt o satiră la adresa societății italiene din ultimii ani. Folosește mult în scrierile sale jocurile de cuvinte, neologisme și parodiile altor stiluri literare. În 2009 interpretează un rol în filmul *Sleepless*, regizat de Maddalena De Panfilis.

1. Dacă ar trebui să vă adresați unei instanțe din țara dumneavoastră pentru a vă proteja drepturile, ați avea încredere în sistemul judiciar?

Depinde de instanță, judecător, circumstanțe.

2. Ce măsuri considerați oportune pentru consolidarea independenței justiției și câștigarea încrederii cetățenilor (avocați, judecători, procurori etc.)?

Tot ceea ce este nevoie ca procesele să devină mai rapide, transparente și controlabile.

3. Care ar trebui să fie rolul unui ministru al justiției, membru al guvernului (și solidar cu deciziile luate de guvern)?

În mod evident, ar trebui să fie un expert, nu doar un expert în politică.

4. Care ar fi măsurile adecvate care trebuie luate pentru o „definitivă” separație între puterile politice și judiciare? Este o utopie?

Într-o țară unde nu există corupție, nimeni nu ar cere sugestii. Dar, în Italia e multă corupție. Pot să sugerez să nu corupă și să nu fie corupți. Uneori (de puține ori) intelectualii sunt ascultați.

5. Sunteți de acord cu ideea de a filma și difuza procesele judiciare?

Dacă acest lucru ar fi făcut pentru claritate, da, dar în țara noastră este făcut doar pentru motive politice, pentru audiență sau pentru un sadism al publicului.

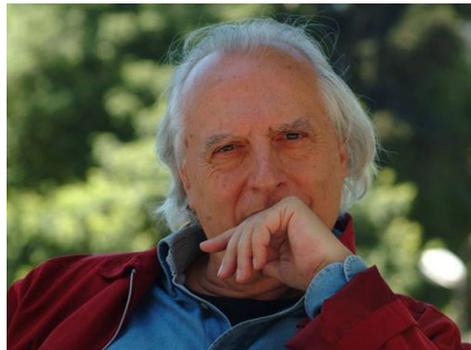
6. În opinia dumneavoastră, judecătorul ideal există deja sau încă nu s-a născut?

Ideal nu, onest și echitabil da, în mod special cei care luptă contra mafiei sau 'Ndragheta sau cei din procesele împotriva crimelor din anii 1960 și 1970.

Giuseppe Conte

Giuseppe Conte este un scriitor italian. Încă din clasele primare se arată interesat în special de geografie, astronomie și muzică. În timpul liceului face primele traduceri din engleză și scrie câteva versuri. Citește cu pasiune din Stéphane Mallarmé, Charles Baudelaire, D.H. Lawrence și Henry Miller. Este apoi licențiat al Facultății de Litere și Filozofie a Universității din Milano. Publică primele volume de poezii - *Il processo di comunicazione secondo Sade* (1975) și *L'ultimo aprile bianco* (1979) urmate, în anii 1980, și de proză - *Primavera incendiata*, *Equinozio d'autunno*, *L'impero e l'incanto* (1995) și *Il terzo ufficiale* (2002). În 2006 câștigă Premiul Viareggio la secțiunea poezie-cu volumul *Ferite e rifioriture*. A prefațat și tradus opere scrise de Walt Whitman, Adunis, Rabindranath Tagore, Jacques Prévert, Pablo Neruda, Serge Rezvani, Juan Gelman, Juan Uslé, William Blake, Percy Shelley, D.H. Lawrence, Victor Segalen etc. Este autorul pamfletului *Lettera ai disperati sulla primavera* (2006), precum și al unor opere teatrale și muzicale precum *Boine* (1986), *Ungaretti fa l'amore* (2000) și *Nausicaa* (2002).

1. Dacă ar trebui să vă adresați unei instanțe din țara dumneavoastră pentru a vă proteja drepturile, ați avea încredere în sistemul judiciar?

Vă mulțumesc pentru mesaj și pentru invitația de a răspunde la o serie de întrebări. În ciuda implicării mele de natură civilă manifestată în poezia și în opera mea narativă (spre exemplu, în romanul publicat recent - *Il male veniva dal mare*¹) nu m-am raportat niciodată la problema justiției în sensul celei aparținând tribunalelor, ci am considerat întotdeauna justiția un fapt social, etic, religios și individual. Iubind adevărul celor juști. Știu să răspund întrebărilor dumneavoastră doar prin cuvinte simple.

Nu am încredere deplină în sistemul judiciar italian, lent, birocratic, plin de contradicții, dar am încredere în anumiți judecători pe care i-am cunoscut și care s-au sacrificat cu eroism în lupta cu crima organizată - Falcone, Borsellino.

2. Ce măsuri considerați oportune pentru consolidarea independenței justiției și câștigarea încrederii cetățenilor (avocați, judecători, procurori etc.)?

¹ *Il male veniva dal mare*, Editura Longanesi, Milano, 2013, ISBN-10: 8830436593

Să menținem cu strictețe, ca regulă inviolabilă, separația puterilor potrivit schemei clasice a democrației moderne născută în epoca Iluminismului.

3. Care ar trebui să fie rolul unui ministru al justiției, membru al guvernului (și solidar cu deciziile luate de guvern)?

Rolul Ministrului Justiției este acela de a asigura funcționarea optimă a mașinării justiției, de la tribunale până la închisori. Actualul ministru al Justiției din Italia s-a preocupat de condițiile de trai din închisori și a stabilit recent o săptămâna de întâlniri între deținuți și scriitori, întâlniri la care am participat.

4. Care ar fi măsurile adecvate care trebuie luate pentru o „definitivă”

Erri De Luca

Erri De Luca este un scriitor și traducător italian. În 2009 a fost definit "scriitorul deceniului" potrivit opiniei lui Giorgio De Rienzo, critic literar al publicației Corriere della Sera. După absolvirea Liceului Clasic Umberto I, în 1968, la 18 ani, ajunge la Roma, unde devine membru al GAO (Grupul de Agitație Muncitori și Studenți), grup ce va fonda Lotta Continua (Lupta Continuă) în **Roma**. Erri va deveni mai apoi responsabilul serviciului de ordine al Lotta Continua. Ulterior, lucrează atât în Italia cât și peste hotare, ca muncitor calificat, șofer de camion, gestionar de depozit, muncitor în construcții. În timpul războiului din fosta Iugoslavie este șofer de transport umanitar destinat populației. Studiază ca autodidact mai multe limbi străine, printre care idiș și ebraica veche, traducând unele texte din Biblie. Publică primul său roman în 1989 - *Non ora, non qui*, tradus în franceză, spaniolă și engleză. Primește premiul France Culture pentru *Aceto*, *arcobaleno*, premiul Laure

separație între puterile politice și judiciare? Este o utopie?

Puterea executivă și legislativă au o misiune, puterea judiciară are o altă misiune. Trebuie să rămână separate, în caz contrar, rădăcinile democrației sunt compromise.

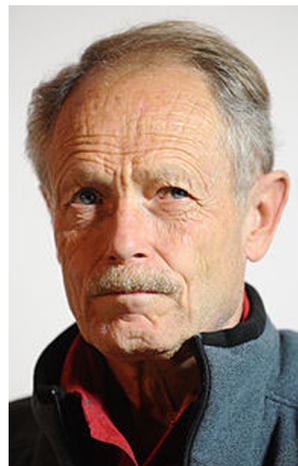
5. Sunteți de acord cu ideea de a filma și difuza procesele judiciare?

Aș răspunde afirmativ.

6. În opinia dumneavoastră, judecătorul ideal există deja sau încă nu s-a născut?

Nu există un judecător ideal, nici un politician ideal și, evident, nici măcar un scriitor ideal. Acesta nu înseamnă că fiecare nu trebuie să încerce măcar să se apropie de propriul ideal, în exercitarea profesiei sale.

Bataillon pentru *Tre cavalli* și Prix Femina Etranger pentru *Montedidio*. Publică articole în La Repubblica, Il Corriere della Sera, Il Manifesto și Avvenire. În 2003 face parte din juriul celei de a 56-a ediții a Festivalului de la Cannes.

1. Dacă ar trebui să vă adresați unei instanțe din țara dumneavoastră pentru a vă proteja drepturile, ați avea încredere în sistemul judiciar?

Italia poate fi comparată cu o piele de leopard, plină de pete. În anumite zone, sănătatea și justiția sunt foarte prost gestionate, în alte zone, însă, sunt administrate extraordinar de bine. Nu am

încredere în justiție în general, pentru că în ziua de azi depinde de venitul inculpatului. Dacă își poate permite să aibă avocați buni atunci reușește mereu să scape, în caz contrar este strivit de sistem.

2. Ce măsuri considerați oportune pentru consolidarea independenței justiției și câștigarea încrederii cetățenilor (avocați, judecători, procurori etc.)?

Italia este una din țările cele mai corupte din Europa. O justiție credibilă ar trebui să dedice toate resursele sale acestor infracțiuni și să pună sub urmărire toate îmbogățirile fără justă cauză într-o țară care e din ce în ce mai săracă și care, prin urmare, este în mod special sensibilă față de infracțiunile ce au ca obiect banul public.

3. Care ar trebui să fie rolul unui ministru al justiției, membru al guvernului (și solidar cu deciziile luate de guvern)?

Să viziteze închisorile, să ia măsurile necesare pentru a reda demnitatea deținuților. Astăzi avem o rată foarte ridicată a sinuciderilor în celulă. Avem o populație de deținuți în componența căreia intră un număr mare de toxico-dependenți, persoane care nu au niciun fel de asistență sanitară.

4. Care ar fi măsurile adecvate care trebuie luate pentru o „definitivă” separație între puterile politice și judiciare? Este o utopie?

Până una alta, ridicarea imunității parlamentare. Cetățenii sunt egali în fața justiției, iar deputații și senatorii sunt o excepție. Dacă un magistrat vrea să înceapă o procedură judiciară împotriva unui membru al acestei caste, trebuie să ceară autorizația Parlamentului care, deseori, nu o acordă.

5. Sunteți de acord cu ideea de a filma și difuza procesele judiciare?

Sunt în favoarea oricărei transparențe în raporturile dintre Stat și cetățeni. Sunt, spre exemplu, în favoarea identificării personalului angajat în siguranța publică, care, în prezent, beneficiază de anonimat. Sunt, prin urmare, pentru înregistrarea TV în sala de judecată, salvând dreptul inculpatului de a nu fi filmat.

6. În opinia dumneavoastră, judecătorul ideal există deja sau încă nu s-a născut?

Există judecători onești și de bunăcredință, dar ar trebui radiati ceilalți: aceasta ar fi justiția ideală.

**Interviuri realizate de
Avv. Monica Adriana Marinescu*,
Ordine degli Avvocati di Roma,
și
Dragoș Călin**,
judecător, Curtea de Apel București**

* E-mail contact profesional: studiolegalemarinescu@gmail.com.

** E-mail contact profesional: dragos.calin@just.ro.